

Súd: Krajský súd Žilina  
Spisová značka: 10Co/137/2022  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5320201043  
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2024  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vargová  
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5320201043.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vargovej (sudkyňa spravodajkyňa) a členov senátu JUDr. Jany Kotrčovej a JUDr. Jozefa Šuleka, v spore žalobcu: A. B., C. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XXX, XXX XX D., zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Anton Kupšo, advokát, so sídlom Moyzesova 34, 022 01 Čadca, IČO: 35 675 071, proti žalovaným: 1/ E. B., C. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX D. a 2/ G. B., C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX D., žalovaný 2/ zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík, s.r.o., so sídlom Potočná 2835/1A, 022 01 Čadca, IČO: 36 866 849, o úpravu užívania rodinného domu, na základe odvolania žalovaného 2/ proti rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 7C/17/2020-170 zo dňa 05.05.2022, takto

### rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalobca má voči žalovanému 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

Vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným 2/ strany nemajú nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

### odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie vo výroku I. návrh na prerušenie konania zo dňa 21.07.2021 zamietol, vo výroku II. upravil užívanie rodinného domu súp. č. XXX stojaceho na parcele CKN 1488, zapísaného na Liste vlastníctva č. XXXXX v kat. území D., tak, že: žalobca je oprávnený užívať podkrovie rodinného domu, poschodie rodinného domu pozostávajúceho z obývačky, spálne, kuchyne, kúpeľne, izby, chodby, špajze, na prízemí rodinného domu schodisko vedúce na poschodie, v suteréne sklad I za práčovňou; žalovaní v rade 1/ a 2/ sú oprávnení užívať prízemie rodinného domu pozostávajúce z obývačky, spálne, kuchyne, kúpeľne, špajze a v pivniciach sklad II za kotolňou a práčovňou; žalobca, žalovaní v rade 1/ a 2/ sú oprávnení spoločne užívať v rodinnom dome na prízemí vchod, chodby a v suteréne schodisko, chodbu a kotolňu, počnúc právoplatnosťou rozsudku. Vo výroku III. žalobcovi voči žalovaným 1/, 2/ nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že žalobca sa žalobou v znení jej poslednej úpravy domáhal úpravy užívania spoločnej veci – rodinného domu súp. č. XXX dôvodiac existenciou značných problémov pri užívaní rodinného domu. Žalovaný znemožnil žalobcovi užívať spoločné priestory – pivnice, v ktorých sa nachádzajú skladové priestory a kotolňa pre rodinný dom a tým, že má žalobca sťažené podmienky na užívanie spoločných priestorov, je obmedzovaný v užívaní svojich priestorov poschodia rodinného domu, navyše žalovaní sa vo svojich priestoroch neprístojne správajú, a tieto problémy pretrvávajú viac ako jeden rok. Súd prvej inštancie za účelom zistenia skutkového stavu vykonal dokazovanie

výsluchom žalobcu, žalovaného v rade 2/ ohliadkou na mieste samom a listinnými dôkazmi. Súd nevykonával dokazovanie vyžiadaním všetkých priestupkových spisov, ako navrhovali žalovaní, nakoľko takéto dokazovanie považoval za nadbytočné a nevhodné, pretože medzi stranami nebolo sporu o tom, že medzi nimi dlhodobo existujú konflikty, ktoré mal súd preukázané aj stranami predloženými listinnými dôkazmi – rozhodnutiami polície a Okresného úradu Čadca. Ďalším dôvodom, pre ktorý súd prvej inštancie nepristúpil k vykonaniu dokazovania vyžiadaním všetkých priestupkových spisov bolo, že nezhody medzi stranami, ktoré sa netýkajú užívania rodinného domu, nie sú v konaní právne relevantné. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané a zároveň medzi stranami ani nebolo sporné, že žalobca a žalovaní sú podieloví spoluvlastníci rodinného domu súp. č. XXX v D., zapísaného na Liste vlastníctva č. XXXXX, žalobca v podiele 1/2-ica, žalovaní v rade 1/ a 2/ každý v podiele 1/4-ina, čo je spolu 1/2-ica. Z uvedeného vyplýva, že podiely žalobcu a žalovaných v rade 1/ a 2/ sú rovnaké. Zároveň bolo nesporné, že žalobca užíva spolu so svojou rodinou poschodie rodinného domu a čiastočne prízemie rodinného domu (ako prístup na poschodie) a žalovaní užívajú prízemie rodinného domu a v prevažnej miere priestory suterénu/pivnic. Medzi žalobcom a žalovanými sú dlhodobo nezhody ohľadom užívania suterénu rodinného domu, ktorý v prevažnej miere užívajú žalovaní a znemožňujú žalobcovi tieto priestory užívať. Napriek tomu, že žalobca je synom žalovanej v rade 1/ a bratom žalovaného v rade 2/, bolo nesporné, a zároveň i predloženými rozhodnutiami Okresného úradu Čadca, Odbor všeobecnej vnútornej správy a Okresného riaditeľstva PZ v Čadci, Odbor kriminálnej polície, preukázané, že medzi žalobcom a žalovanými sú dlhodobo konflikty prejednávané správnymi orgánmi v priestupkovom, resp. trestnom konaní.

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že vzhľadom k tomu, že v danom prípade došlo v otázke hospodárenia so spoločnou vecou a jej užívania k rovnosti hlasov (žalobca je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti v podiele 1/2 a žalovaní v rade 1/ a 2/ sú podielovými spoluvlastníkmi danej nehnuteľnosti spolu v podiele 1/2), pričom medzi spoluvlastníkmi nedošlo ani k dohode o spôsobe tohto užívania, súd prvej inštancie konštatoval, že boli splnené zákonné podmienky pre rozhodnutie súdu v zmysle § 139 ods. 2 Občianskeho zákonníka. V tomto smere potom ako nedôvodný vyhodnotil návrh žalovaných, aby súd žalobu zamietol. Medzi podielovými spoluvlastníkmi nedošlo k dohode ohľadom spôsobu užívania rodinného domu, ani k rozhodnutiu väčšiny spoluvlastníkov, preto je potrebné, aby o spôsobe užívania rodinného domu rozhodol autoritatívne súd. Ako nedôvodnú vyhodnotil súd prvej inštancie aj námietku žalovaných, v zmysle ktorého je žalobný petit nevykonateľný konštatujúc, že súd pri rozhodovaní o spôsobe užívania spoločnej veci nie je viazaný konkrétnym návrhom riešenia navrhnutým žalujúcim spoluvlastníkom v tom zmysle, že by sa od tohto návrhu nemohol odchýliť. Zmyslom rozhodnutia vydaného v režime § 139, ods. 2 Občianskeho zákonníka je umožniť súdu voľbu takého riešenia vo vzťahu ku konkrétnej nezhode v hospodárení, ktoré vyrieši vzniknutý spor medzi spoluvlastníkmi, ktorý neboli schopní samotní spoluvlastníci vyriešiť dohodou alebo uplatnením princípu tzv. majority. Spôsob zvoleného riešenia súdom však musí vychádzať z toho, o akú konkrétnu nezgodu spoluvlastníkov pri hospodárení so spoločnou vecou ide a ohľadne akého konkrétneho výkonu spoluvlastníckych práv sa nepodarilo uzavrieť dohodu rovnodielnych podielových spoluvlastníkov.

4. Súd prvej inštancie poukázal na vyjadrenie žalovaných, ktorí žiadali, aby si žalobca dal urobiť svoj samostatný vchod na poschodie rodinného domu, ktoré on výlučne užíva, aby nemusel chodiť cez nimi užívané priestory a potom by každý mohli užívať svoju časť domu bez toho, aby sa navzájom rušili a prichádzalo k neustálym sporom. Rovnako uvádzali, že i k miestnostiam v suteréne rodinného domu by bolo potrebné vybudovať samostatné vstupy, aby opäť pri ich užívaní nedochádzalo k sporom. Žalobca pri výsluchu vyjadril nesúhlas s tým, aby si vybudoval samostatný vchod z dôvodu, že pozemok, na ktorom je postavený rodinný dom, na ktorom by sa mal vchod vybudovať, nie je v jeho vlastníctve a nemá záujem o zriadenie vecného bremena, pretože by neriešilo vzniknutú situáciu. Žalovaný pri výsluchu uviedol, že by žalobcovi odčlenil a daroval kúsok pozemku, aby si mohol na ňom postaviť samostatný vchod, pretože vlastníckmi pozemku sú on a jeho matka – žalovaná v rade 1/, každý v 1/2-ici. Na náklady na vybudovanie samostatného vchodu však nie je ochotný žalobcovi prispieť, pretože ani žalobca neprispel na náklady na úpravu domu. K dohode medzi stranami ohľadom vybudovania samostatného vstupu pre žalobcu nedošlo. Súd prvej inštancie konštatoval, že hoci by vybudovanie samostatného prístupu pre žalobcu a jeho rodinu mohlo viesť k zániku, resp. aspoň k zmierneniu konfliktov medzi žalobcom a žalovanými, žiadosť žalovaných, aby si žalobca dal urobiť svoj samostatný vchod, nie je v tomto konaní dôvodná. Súd prvej inštancie uviedol, že danom type súdneho konania nemôže uvedenú povinnosť žalobcovi uložiť, pretože predmetom konania je rozhodovanie podľa § 139 ods. 2 Občianskeho zákonníka o spôsobe užívania spoločnej nehnuteľnosti a pri rozhodovaní musí súd vychádzať zo stavu rodinného domu, ktorý je daný ku dňu jeho rozhodnutia s poukazom na § 217 Zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP). Vzhľadom k tomu, že ku dňu

rozhodnutia súdu nemá žalobca vybudovaný samostatný vchod na poschodie rodinného domu a v tomto súdnom konaní mu nemožno takúto povinnosť uložiť, vyhodnotil danú námietku žalovaných súd prvej inštancie ako nedôvodnú.

5. K námietke žalovaných, v zmysle ktorej žalobcom navrhnutá úprava užívania rodinného domu je v rozpore s dobrými mravmi, pretože žalobca by bol vo výhode, keďže by užíval väčšiu plochu rodinného domu, ako prislúcha na jeho spoluvlastnícky podiel, súd prvej inštancie uviedol, že žalovaní sami počas celého konania nenavrhli iný spôsob užívania rodinného domu. Na ohliadke na mieste samom, na základe merania uskutočneného žalobcom a žalovaným v rade 2/ za účasti súdu, boli zistené rozmery jednotlivých miestností nachádzajúcich sa v rodinnom dome, na základe ktorých boli následne súdom vypočítané podlahové plochy jednotlivých miestností nachádzajúcich sa v rodinnom dome, a to nasledovne:

Suterén

- a) Kotolňa – 436 cm x 380 cm = 165.680 cm<sup>2</sup>, t. j. 16,568 m<sup>2</sup>
- b) Chodba I. - 162 cm x 385 cm = 62.370 cm<sup>2</sup>, t. j. 6,237 m<sup>2</sup>
- c) Chodba II.- 152 cm x 390 cm = 59.280 cm<sup>2</sup>, t. j. 5,928 m<sup>2</sup>
- d) Práčovňa - 260 cm x 370 cm = 96.200 cm<sup>2</sup>, t. j. 9,62 m<sup>2</sup>
- e) Sklad I. za práčovňou - 235 cm x 160 cm = 37.600 cm<sup>2</sup>, t. j. 3,76 m<sup>2</sup>
- f) Sklad II za kotolňou - 360 cm x 410 cm = 147.600 cm<sup>2</sup>, t. j. 14,76 m<sup>2</sup>

Prízemie

- g) Vstupné schodisko do rodinného domu (z vchodu do RD) - 115 cm x 270 cm = 31.050 cm<sup>2</sup>, t. j. 3,105 m<sup>2</sup>
- h) Vstupná chodba do rodinného domu (z vchodu do RD) - 190 cm x 330 cm = 62.700 cm<sup>2</sup>, t. j. 6,27 m<sup>2</sup>
- i) Špajza - 190 cm x 120 cm = 22.800 cm<sup>2</sup>, t. j. 2,28 m<sup>2</sup>
- j) Chodba (z pivničných priestorov, vstup do jednotlivých izieb) – 210 cm x 450 cm = 94.500 cm<sup>2</sup>, t. j. 9,45 m<sup>2</sup>
- k) Spáľňa – 390 cm x 455 cm = 177.450 cm<sup>2</sup>, t. j. 17,745 m<sup>2</sup>
- l) Obývačka (rozmery zistené zo Súdneho náčrtu RD vyhotoveného na ohliadke, nakolko v zápisnici rozmery nie sú zachytené) - 440 cm x 385 cm = 169.400 cm<sup>2</sup>, t. j. 16,94 m<sup>2</sup>
- m) Kuchyňa - 440 cm x 390 cm = 171.600 cm<sup>2</sup>, t. j. 17,16 m<sup>2</sup>
- n) Kúpeľňa - 175 cm x 220 cm = 38.500 cm<sup>2</sup>, t. j. 3,85 m<sup>2</sup>
- o) Vstupné schodisko na poschodie – 195 cm x 210 cm = 40.950 cm<sup>2</sup>, t. j. 4,095 m<sup>2</sup>

Poschodie

- p) Chodba (vstup do jednotlivých izieb) – 190 cm x 520 cm = 98.800 cm<sup>2</sup>, t. j. 9,88 m<sup>2</sup>
  - q) Špajza - 100 cm x 150 cm = 15.000 cm<sup>2</sup>, t. j. 1,5 m<sup>2</sup>
  - r) Izba (s výklenkom) – 120 cm x 150 cm = 18.000 cm<sup>2</sup>, t. j. 1,8 m<sup>2</sup> + 520 cm x 210 cm = 109.200 cm<sup>2</sup>, t. j. 10,92 m<sup>2</sup> = spolu 12,72 m<sup>2</sup>
  - s) Obývačka - 400 cm x 390 cm = 156.000 cm<sup>2</sup>, t. j. 15,6 m<sup>2</sup>
  - t) Spáľňa - 400 cm x 400 cm = 160.000 cm<sup>2</sup>, t. j. 16 m<sup>2</sup> + výklenok 50 cm x 170 cm = 8.500 cm<sup>2</sup>, t. j. 0,85 m<sup>2</sup> = spolu 16,85 m<sup>2</sup>
  - u) Kuchyňa - 410 cm x 390 cm = 159.900 cm<sup>2</sup>, t. j. 15,99 m<sup>2</sup>
  - v) Kúpeľňa - 270 cm x 180 cm = 48.600 cm<sup>2</sup>, t. j. 4,86 m<sup>2</sup>
- Podkrovie - 930 cm x 410 cm = 381.300 cm<sup>2</sup>, t. j. 38,13 m<sup>2</sup>.

6. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že žalobca žiadal užívať celé poschodie rodinného domu tak, ako ho užíva i doposiaľ a voči tomu žalovaní nemali výhrady. Celková podlahová plocha miestností nachádzajúcich sa na poschodí rodinného domu, ktoré užíva výlučne žalobca spolu so svojou rodinou, pozostávajúca z chodby, špajze, izby s výklenkom, obývačky, spálne, kuchyne a kúpeľne, má celkovú výmeru 77,4 m<sup>2</sup>. Na prízemí rodinného domu užívajú výlučne žalovaní špajzu, spáľňu, obývačku, kuchyňu a kúpeľňu, čo predstavuje spolu podlahovú plochu o výmere 57,975 m<sup>2</sup>. Žalobca voči užívaniu týchto priestorov žalovanými nemal námietky a žalovaní majú i naďalej záujem tieto priestory výlučne užívať. Výlučne žalovaní užívajú v suteréne rodinného domu sklad I za práčovňou, sklad II za kotolňou a práčovňu. Z uvedeného vyplýva, že v súčasnosti výlučne žalobca užíva v rodinnom dome miestnosti na poschodí vrátane schodiska na poschodie o celkovej podlahovej ploche 81,495 m<sup>2</sup> (77,4 m<sup>2</sup> + 4,095 m<sup>2</sup>) a výlučne žalovaní užívajú miestnosti na prízemí a v suteréne o celkovej podlahovej ploche 86,115 m<sup>2</sup> (57,975 m<sup>2</sup> + 3,76 m<sup>2</sup> + 14,76 m<sup>2</sup> + 9,62 m<sup>2</sup>). Žalovaní teda užívajú väčšiu podlahovú plochu v rodinnom dome ako žalobca. Ostatné miestnosti v rodinnom dome, a to na prízemí vchod, chodby a v suteréne schodisko, chodbu a kotolňu, užívajú žalobca a žalovaní spoločne a naďalej majú záujem tieto priestory spoločne užívať, predovšetkým z toho dôvodu, že predstavujú prístup do ostatných častí domu, ktoré výlučne užívajú.

7. Žalobca pôvodne žiadal, aby mohol užívať sklad II za kotolňou o výmere 14,76 m<sup>2</sup>, následne žiadal, vzhľadom na vykonané dokazovanie a predbežný názor súdu, aby mohol užívať sklad I za práčovňou o výmere 3,76 m<sup>2</sup>. O užívaní jednotlivých miestností a priestorov v rodinnom dome rozhodol súd prvej inštancie v zásade podľa toho, ako tieto podieloví spoluvlastníci i v súčasnosti užívajú. Na základe uvedeného bude výlučne žalobca aj naďalej užívať miestnosti a priestory na poschodí rodinného domu o výmere podlahovej plochy 81,495 m<sup>2</sup> a výlučne žalovaní budú užívať miestnosti a priestory na prízemí rodinného domu o výmere podlahovej plochy 57,975 m<sup>2</sup>, zároveň v suteréne sklad II za kotolňou a práčovňu o celkovej výmere podlahovej plochy 24,38 m<sup>2</sup>. Jedinú výnimku zo stavu doterajšieho užívania predstavuje užívanie skladu I za práčovňou, ktorý doteraz užívali žalovaní, ktorí si tento priestor neoprávnene zamkli, ale súd prvej inštancie rozhodol v prospech žalobcu a umožnil, aby tento sklad užíval výlučne žalobca. K tomuto záveru dospel súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní, na základe ktorého zistil, že žalovaní v súčasnosti užívajú väčšiu podlahovú plochu v rodinnom dome ako žalobca, rozdiel predstavuje 4,62 m<sup>2</sup> (86,115 m<sup>2</sup> – 81,495 m<sup>2</sup>). Umožnením žalobcovi užívať sklad I za práčovňou o výmere 3,76 m<sup>2</sup> sa tento rozdiel zníži a zostane len nepatrný, akceptovateľný. Hoci žalobca v zmysle uvedeného bude užívať čiastočne väčšiu podlahovú plochu, súd prvej inštancie považoval takýto spôsob rozdelenia užívania za spravodlivý, nakoľko priestory užívané žalobcom sú čiastočne horšej kvality, napr. v kúpeľni je menšia úžitková plocha z dôvodu šikmého stropu, izba s výklenkom má tvar dlhého úzkeho trojuholníka a šírku len 1,2 m (v užšej časti), resp. 2,1 m (v širšej časti). Súd prvej inštancie pri rozhodovaní bral

do úvahy i tú skutočnosť, že na prízemí vchod a chodby užíva žalobca len za účelom prechodu na poschodie na rozdiel od žalovaných, ktorí tieto priestory užívajú neustále ako súčasť svojho obydla.

8. Záverom súd prvej inštancie akcentoval, že nie je viazaný konkrétnym návrhom riešenia navrhnutým žalobcom, a keďže predmetom konania je úprava užívania rodinného domu súp. č. XXX v D., bolo potrebné rozhodnúť o užívaní celého rodinného domu, to znamená, všetkých v ňom nachádzajúcich sa miestností a priestorov vrátane podkrovia rodinného domu. Žalobca nenavrhol upraviť spôsob užívania podkrovia (absentuje v petite žaloby), avšak na ohliadke na mieste samom bolo zistené, že rodinný dom má aj podkrovie, preto súd prvej inštancie rozhodol i o užívaní podkrovia, a to tak, že oprávnil na jeho užívanie výlučne žalobcu. Žalobca ani žalovaní nemali záujem o užívanie podkrovia, avšak z funkčného hľadiska je možné, aby podkrovie užíval len žalobca, pretože podkrovie sa nachádza nad poschodím rodinného domu, ktoré užíva výlučne žalobca i v budúcnosti ho bude užívať výlučne žalobca. V prípade umožnenia spoločného užívania podkrovia žalobcovi i žalovaným, by žalovaní nemali prístup do podkrovia, keďže poschodie, ktoré je jediným prístupom do podkrovia, môže užívať výlučne žalobca. Vzhľadom na uvedené, berúc do úvahy výmeru podlahovej plochy podkrovia, je zrejmé, že žalobcovi umožnil súd prvej inštancie užívať väčšiu podlahovú plochu v rodinnom dome ako žalovaným, hoci ich spoluvlastnícke podiely sú rovnaké. Súd prvej inštancie k tomuto záveru uviedol názor, že pri rozhodovaní je nutné posudzovať i kvalitu častí používaných jednotlivými spoluvlastníkmi (viď napr. Rozhodnutie NS ČR 22Cdo1645/2013). Priestory podkrovia sú v podstatne horšej kvalite ako ostatné priestory v rodinnom dome. Prístup do podkrovia nie je priamy, nevedie doň schodisko a je potrebné použiť rebrík, ktorý nie je súčasťou prístupu na podkrovie, je potrebné ho na miesto priniesť, čo znemožňuje jeho bezproblémové využitie. Podkrovie nie je obývatelné, môže slúžiť len ako odkladací priestor, avšak i takéto využitie je vzhľadom na problémový prístup výrazne obmedzené. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie síce upravil užívanie podkrovia rodinného domu tak, že je oprávnený ho užívať výlučne žalobca, avšak pri výpočte podlahových plôch jednotlivých miestností a priestorov v rodinnom dome a následnom rozdelení užívania týchto priestorov medzi žalobcu a žalovaných, na tieto priestory podkrovia neprihliadal. V prípade, že v budúcnosti dôjde k zmene pomerov spočívajúcej napr. vo vybudovaní riadneho prístupu na podkrovie alebo v rekonštrukcii podkrovia na obývatelnú časť, uvedené môže viesť k zmene úpravy spôsobu užívania rodinného domu, pretože tým by došlo k zlepšeniu kvality podkrovia tak, že by bola porovnateľná s ostatnými miestnosťami a priestormi v rodinnom dome.

9. Vzhľadom na uvedené upravil súd prvej inštancie spôsob užívania rodinného domu tak, že žalobca je oprávnený užívať podkrovie rodinného domu, poschodie rodinného domu pozostávajúceho z obývačky, spálne, kuchyne, kúpeľne, izby, chodby, špajze, na prízemí rodinného domu schodisko vedúce na poschodie, v suteréne sklad I za práčovňou, o podlahovej ploche (bez podkrovia) 85,255 m<sup>2</sup>, žalovaní v rade 1/ a 2/ sú oprávnení užívať prízemie rodinného domu pozostávajúce z obývačky, spálne, kuchyne, kúpeľne, špajze a v pivniciach sklad II za kotolňou a práčovňou, o podlahovej ploche 82,355 m<sup>2</sup> a žalobca, žalovaní v rade 1/ a 2/ sú oprávnení spoločne užívať v rodinnom dome na prízemí vchod, chodby a v suteréne schodisko, chodbu a kotolňu.

10. Napokon súd prvej inštancie zdôvodnil zamietnutie návrhu žalovaných na prerušenie konania do právoplatného skončenia konania vo veci vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 12C/52/2021 vychádzajúc zo zistenia, že v uvedenej veci sa žalovaní v rade 1/, 2/ ako žalobcovia v rade 1/, 2/ domáhajú zrušenia vyporiadania podielového spoluvlastníctva k predmetnému rodinnému domu. Konštatoval, že ust. § 164 CSP zakotvuje fakultatívne možnosť prerušiť konanie, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka majúca význam pre rozhodnutie súdu. Je teda na zváženie procesného súdu, aby starostlivo posúdil okolnosti veci a rozhodol, či konanie preruší a vyčká na právoplatné rozhodnutie v súvisiacej veci, alebo bude sám prejudiciálne posudzovať spornú otázku. Dôležitým kritériom pre posúdenie, či konajúci súd sám prejudiciálne posúdi predbežnú otázku, alebo vyčká na právoplatné rozhodnutie vo veci, je kritérium významu riešenej otázky pre rozhodnutie súdu, najmä, či ide o okrajovú otázku, kedy by prerušenie konania nebolo namieste, alebo o otázku, ktorá je pre rozhodnutie súdu rozhodujúca. V konaní vedenom pod sp. zn. 12C/52/2021 sa nerieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu v danom súdnom konaní. Práve naopak, kým podielové spoluvlastníctvo strán sporu k rodinnému domu trvá a podieloví spoluvlastníci sa nevedia dohodnúť na jeho užívaní, resp. nie je možné dosiahnuť rozhodnutie väčšiny, je potrebné, aby o spôsobe užívania rodinného domu rozhodol súd. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie návrh na prerušenie konania zamietol.

11. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 257 CSP. Žalobca pôvodný žalobný petit opakovane v priebehu konania upravoval podaniami zo dňa 12.02.2021 a zo dňa 23.03.2022 ohľadom spôsobu užívania rodinného domu, a to v nadväznosti na výsledky vykonaného dokazovania a predbežný právny názor súdu. Súd prvej inštancie napokon rozhodol čiastočne odchyľne od žalobcom navrhnutého žalobného petitu, keď do výroku rozhodnutia zahrnul i úpravu ohľadom podkrovia rodinného domu. Možno preto konštatovať, že úspech žalobcu v konaní bol len čiastočný, preto by mal žalobca voči žalovaným nárok len na čiastočnú náhradu trov konania. Zároveň súd prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa na strane žalovaných, ktoré odôvodňujú nepriznanie náhrady trov konania žalobcovi voči žalovaným ani čiastočne. Dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajú v tom, že konanie o úpravu užívania spoločnej nehnuteľnosti je v záujme a v prospech všetkých podielových spoluvlastníkov, aby v budúcnosti nedochádzalo medzi nimi k ďalším nezhodám a konfliktom ohľadom užívania spoločnej nehnuteľnosti, pričom takúto žalobu mohli podať i žalovaní, keďže medzi žalobcom a žalovanými nedošlo k dohode o spôsobe užívania spoločnej veci, resp. nedošlo medzi podielovými spoluvlastníkmi k rozhodnutiu väčšiny o spôsobe užívania spoločnej veci.

12. Včas podaným odvolaním sa žalovaný 2/ domáhal zrušenia rozsudku súdu prvej inštancie a vrátenia veci prvoinstančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. Nesúhlasí s názorom súdu prvej inštancie o absencii dôvodov pre prerušenie konania. V prípade vyhovenia žalobe vo veci sp. zn. 12C/52/2021 odpadne totiž potreba rozhodnutia súdu o úprave užívania rodinného domu, ktorá problematika je predmetom tohto súdneho konania.

14. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné, nakoľko nijakým spôsobom neozrejmil, prečo rozhodol o užívaní veci tak, že jednotliví spoluvlastníci budú užívať určité im vydelené časti spoločnej veci a z akého dôvodu nezvažoval iné judikatúrou predpokladané možnosti – jeden zo spoluvlastníkov bude užívať celú vec a ostatní dostanú náhradu (spravidla peňažnú), všetci spoluvlastníci budú užívať vec striedavo v určitých časových obdobiach.

15. Žalobca predmetom konania neučinil celú vec, pretože vo vymedzení žalobného petitu absentuje povaľa, a teda je vylúčené, aby súd rozhodoval v tomto konaní o niečom, čo ani sám žalobca neučiní predmetom sporu. Súd rozhodol nad rámec žaloby.

16. Rozhodnutie súdu je nespravodlivé a diskriminačné, nakoľko žalobca má možnosť užívať podstatne väčšiu výmeru rodinného domu ako žalovaný. Za situácie, kedy je oprávnený užívať poschodie a povaľu, mal by byť vylúčený z užívania suterénu, aby došlo k rozdeleniu výmer podlahových plôch medzi žalobcu a žalovaných zodpovedajúcim veľkosti ich spoluvlastníckych podielov.

17. Súd prvej inštancie nedôvodne zamietol návrh žalovaného 2/ na vykonanie dokazovania pripojením a oboznámením listín – priestupkových spisov, ktoré mali byť podkladom súdu pre zváženie možnosti rozhodnutia o úprave užívania tak, že len jeden zo spoluvlastníkov bude užívať celú vec a ostatní dostanú náhradu, resp. všetci spoluvlastníci budú užívať vec striedavo v určitých časových obdobiach.

18. Žalobca a žalovaná 1/ v súdom stanovenej lehote vyjadrenie k odvolaniu žalobcu 2/ nepodali.

19. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP), po zistení, že odvolanie podal subjektívne legitimovaný účastník konania (§ 359 CSP), v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) preskúmal rozhodnutie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) rozsudok súdu prvej inštancie pri aplikácii § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správny.

20. Odvolací súd po oboznámení sa s odôvodnením odvolaním napadnutého rozhodnutia, ako aj rozhodnutiu predchádzajúceho konania, konštatuje, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutie vrátane výroku o náhrade trov konania náležite odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia konajúceho súdu prvej inštancie, a preto naň v podrobnostiach poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Žalovaný 2/ v odvolacom konaní nevzniesol žiadne nové námietky, s ktorými by sa už súd prvej inštancie nebol vypořiadal pri rozhodovaní vo veci samej a opätovné zdôvodnenie ich neopodstatnenosti pre rozhodnutie v tejto veci aj odvolacím súdom by bolo len opakovaním už vyčerpávajúceho zdôvodnenia poskytnutého sporovým stranám súdom prvej inštancie v odôvodnení napádaného rozhodnutia.

21. Pre úplnosť vo vzťahu k odvolacej námietke, podľa ktorej rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné, nakoľko súd prvej inštancie nezrejmil, prečo rozhodol o užívaní veci tak, že jednotliví spoluvlastníci budú užívať určité im vydelené časti spoločnej veci, a teda, z akého dôvodu nezvažoval iné judikatúrou predpokladané možnosti (t.j. jeden zo spoluvlastníkov bude užívať celú vec a ostatní dostanú náhradu (spravidla peňažnú), všetci spoluvlastníci budú užívať vec striedavo v určitých časových obdobiach) odvolací súd konštatuje jej nedôvodnosť. Na rozdiel od rozhodnutia súdu vo veci zrušenia a vypořiadania podielového spoluvlastníctva, kde právna úprava § 142 ods. 1 OZ určuje nielen možné spôsoby vypořiadania podielového spoluvlastníctva ale aj ich záväzné poradie, v rámci ktorého môžu byť dané spôsoby vypořiadania použité (rozdelenie veci, prikázanie veci za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom, predaj veci a rozdelenie výťažku podľa podielov), z ktorej kogentnej úpravy potom implicitne plynie povinnosť súdu zdôvodniť, prečo nerešpektoval určené poradie spôsobov vypořiadania podielového spoluvlastníctva, právna úprava § 139 ods. 2 OZ takéto záväzné pravidlá úpravy užívania spoločnej veci nepredpisuje. Napriek tomu, že judikatúra súdov v súvislosti s úpravou užívania spoločnej veci podľa § 139 ods. 2 OZ ustálila „základné možnosti“ úpravy spoločného užívania veci (t.j. rozdelenie užívania tak, že jednotliví spoluvlastníci budú užívať určité im vydelené časti, jeden zo spoluvlastníkov bude užívať celú vec a ostatní dostanú náhradu, všetci spoluvlastníci budú užívať vec striedavo v určitých časových obdobiach), nemožno z uvedenej skutočnosti vyvodiť povinnosť súdu rešpektovať ich poradie, resp. povinnosť odôvodniť, prečo súd nepristúpil napr. k úprave striedavého užívania nehnuteľnosti ale zvolil riešenie užívania spoločnej veci tak, že jednotlivým spoluvlastníkom umožnil užívať určité im vydelené časti. V prejednávanej veci z hľadiska konštatácie odvolacieho súdu o naplnení atribútu preskúmateľnosti odôvodnenia rozhodnutia a zvoleného spôsobu/možnosti úpravy užívania spoločnej veci bolo významným, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia zohľadnil povahu spoločnej veci, ako aj osobné pomery účastníkov a rešpektoval tak fakt, že ide o nehnuteľnosť – rodinný dom, ktorý zabezpečuje potrebu bývania všetkým účastníkom konania a rovnako tak skutočnosť, že všetci účastníci konania – podieloví spoluvlastníci vyjadrili potrebu naďalej rodinný dom užívať. Z tohto dôvodu ďalšie možnosti úpravy užívania spoločnej veci – prikázanie do užívania jednému z podielových spoluvlastníkov resp. striedavé užívanie rodinného domu ani hypoteticky neprichádzali do úvahy, a preto nebolo potrebné, aby na tieto možnosti úpravy užívania spoločnej veci súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia reagoval.

22. Odvolací súd dodáva, že Ústavný súd SR v zhode s rozhodovacou praxou Európskeho súdu pre ľudské práva stabilne judikuje, že povinnosť súdu odôvodniť rozhodnutie neznamena automaticky povinnosť poskytnúť podrobnú odpoveď na každý nastolený argument. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia postačuje na záver, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. sp.zn. II.ÚS 44/03, III.ÚS 209/04, I.ÚS 117/05, III.ÚS 191/2013). V danom prípade okresný súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán v prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a z aplikovaných právnych predpisov vyvodil správne právne závery, ktoré precízne vysvetlil. Z pohľadu logiky a argumentačnej súdržnosti nebolo možné odôvodneniu napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie vytknúť akékoľvek nedostatky. Odvolací súd pripomína, že do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí súčasne aj právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi

názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (sp.zn. IV.ÚS 252/04) a rovnako neznamená ani to, aby účastník konania bol pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodované v súlade s jeho požiadavkou a právnymi názormi (I.ÚS 50/04).

23. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP. Žalovaný 2/ nebol so svojím odvolaním úspešný ani v časti, preto úspešnej protistrane – žalobcovi patrí voči nemu nárok na náhradu trov konania tohto štádia konania v plnom rozsahu. O konkrétnej výške týchto trov rozhodne súd prvej inštancie v zmysle § 262 ods. 2 v spojení s § 251 CSP. Keďže žalovaná 1/ nebola v odvolacom konaní aktívna, vo vzťahu medzi ňou a žalobcom odvolací súd vyslovil, že strany nemajú nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

24. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

### **Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

(§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému

rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)